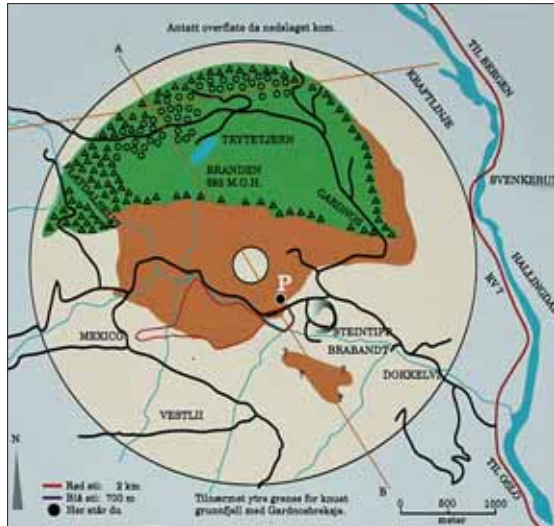

Gardnos - kjempekrateret i Hallingdal

Tekst: Thor Sørli. Foto: Trond Lindseth

I idylliske omgivelser rett nord for Nesbyen finner vi Gardnos Meteorittpark, anlagt på stedet der en hilsen fra verdensrommet skapte stor dramatik for 600 millioner år siden.

Dette resulterte i dannelsen av den spesielle Gardnosbreksja. Den er en svært sjelden bergart, og søker du på nettauksjoner i utlandet finner du den solgt som et spennende geologisk fenomen

Utsnitt fra en av de flotte plansjene i området.

Gardnosbreksje, bildeutsnitt ca. 25 cm.

Da kolliderte en astroide med jorden akkurat her, og en kjempeeksplosjon slynget store steinblokker til himmels og etterlot seg i tillegg et krater på over 5 km i diameter.

Meteoritten som slo ned, var antagelig 250 m i diameter, og traff jorda med en hastighet tilsvarende 20 km/s. Kreftene i eksplosjonen tilsvarer en eksplosjon av flere hundre atom-bomber. Voldsomme trykkbølger må ha forplantet seg ned i bakken og knust fjellet opp i småbiter. Senere under de kommende geologiske prosesser, ble disse småbitene kittet sammen med det mørkere støvmateriale som også kom som et resultat av nedslaget.

Suevitt, bildeutsnitt ca. 60 cm. Har en mørk overflate på friske brudd, på forvitrede flater blir den lys brun/gul..

Inne i kafeen er det en vegg med informasjon om meteoritter, ute er det en flott natursti med mye geologisk informasjon.

Denne bergarten er sjelden og finnes bare i meteorittkratere og har navnet sitt etter navnet "suevia", det latinske navnet for Schwaben i Tyskland, hvor fra bergarten først ble beskrevet.

Områdets øvrige bergarter er ulike granitt og gneisvarianter, samt kvartsitt, amfibolitt, sandstein og skifere.

Mer om geologien kan du lære når du besøker Meteorittparken. De har en flott og instruktiv utstilling i nye fine lokaler, og det er laget en meget interessant geologisk sti rundt stedet.

Stedet er absolutt verd et besøk, så kanskje det er nå i sommer ferieturen går gjennom Hallingdalen?

